

ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΜΕΛΕΤΩΝ, ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΑΠΟΤΥΠΩΣΕΩΝ
& ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΑΜΕΑ

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥ
ΥΠΟΕΡΓΟΥ 1. «ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΦΥΤΕΙΑΣ»**

ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕ ΤΙΤΛΟ:

**«ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΝ ΣΕ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ
ΚΑΙ ΧΩΡΟΥΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ»**

**ΘΕΣΗ: ΟΔΟΣ Π. ΚΑΙΣΑΡΗ & ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ,
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ**

ΚΑΛΑΜΑΤΑ, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2022

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΓΕΝΙΚΑ.....	1
2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ – ΑΝΘΡΩΠΟΚΕΝΤΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	1
2.1 Αυτόνομη διακίνηση και διαβίωση.....	1
2.2 Προσπέλαση - Κίνηση	2
3. ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ	2
3.1 Ποια είναι τα άτομα με αναπηρίες.....	2
3.2 Προβλήματα και δυσκολίες των ατόμων με αναπηρίες.....	3
3.2.1 Άτομα με δυσκολία στην κίνηση.....	3
3.2.2 Άτομα με δυσκολία στην όραση.....	3
4. ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ.....	4
5. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ / ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΛΗΦΘΕΙ ΥΠΟΨΗ.....	4
6. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΛΥΣΗΣ	4
7. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	7
8. ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ ΣΧΕΔΙΑ	

1. ΓΕΝΙΚΑ

Το παρόν τεύχος αφορά την Τεχνική Έκθεση της Μελέτης Προσβασιμότητας στα πλαίσια της Αρχιτεκτονικής Μελέτης για το έργο «Βιοκλιματική ανάπλαση πλατείας Φυτειάς» που πρόκειται να κατασκευαστεί εντός Σχεδίου Πόλης του Δήμου Καλαμάτας και πιο συγκεκριμένα στον χώρο που περικλείεται ανάμεσα στα Ο.Τ. 268α και Ο.Τ. 253α, αντίστοιχα.

Οι Μελέτες Προσβασιμότητας συντάσσονται κατ' απαίτηση του άρθρου 26 του Ν. 4067/2012, δηλαδή του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού, σύμφωνα με τον οποίο στους χώρους όλων των νέων κτιρίων εκτός των κτιρίων με χρήση κατοικίας, για τα οποία η άδεια δόμησης εκδίδεται μετά την δημοσίευση του, απαιτείται να εξασφαλίζεται η οριζόντια και κατακόρυφη αυτόνομη και ασφαλής προσπέλαση από άτομα με αναπηρία ή άλλα εμποδιζόμενα άτομα και η εξυπηρέτηση αυτών σε όλους του εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους των κτιρίων να γίνεται σύμφωνα με τις οδηγίες σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Άλλαγής «Σχεδιάζοντας για όλους».

Η παρούσα Τεχνική Έκθεση αναφέρει:

- Τους κανονισμούς, οδηγίες, πρότυπα κλπ που έχουν χρησιμοποιηθεί κατά τη σύνταξη της μελέτης.
- Τη φιλοσοφία αντιμετώπισης της ανεμπόδιστης, αυτόνομης και ασφαλούς διακίνησης των ατόμων σε αναπηρικό αμαξίδιο και γενικά των ατόμων με αναπηρία ή/και εμποδιζόμενων ατόμων στο έργο, με συνοπτική αναφορά στα απαιτούμενα μέτρα για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας.
- Τις προβλεπόμενες από τη μελέτη εξυπηρετήσεις για τη διασφάλιση της πρόσβασης των ατόμων σε αναπηρικό αμαξίδιο και γενικά των ατόμων με αναπηρία ή/και των εμποδιζόμενων ατόμων στο έργο και τις προδιαγραφές που χαρακτηρίζουν την κατασκευή τους.

2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ – ΑΝΘΡΩΠΟΚΕΝΤΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

2.1. Αυτόνομη διακίνηση και διαβίωση

Άτομα με Αναπηρίες είναι τα άτομα που έχουν μόνιμες ή προσωρινές βλάβες, ανικανότητες, αδυναμίες, αναπηρίες ή συνδυασμό των παραπάνω.

Εμποδιζόμενα άτομα είναι τα άτομα με ειδικές ανάγκες, καθώς και τα άτομα με μειωμένες ικανότητες δηλαδή τα άτομα της τρίτης και τέταρτης ηλικίας, οι έγκυες, τα

προεφηβικά άτομα, τα άτομα με ασυνήθεις σωματικές διαστάσεις, οι εθισμένοι σε βλαβερές ουσίες, όσοι χρησιμοποιούν ή οδηγούν οιουδήποτε τύπου αμαξίδιο, όσοι μεταφέρουν βάρη κλπ.

Με την αυτόνομη διακίνηση και διαβίωσή τους τα άτομα με αναπηρίες και γενικότερα τα εμποδιζόμενα άτομα αποπεριθωριοποιούνται, χρησιμοποιούν και αναπτύσσουν τα ταλέντα τους συμμετέχοντας ισότιμα σε όλες τις δραστηριότητες της ζωής, μειώνοντας την εξάρτησή τους από κάποιο άλλο άτομο που στη συνέχεια αποδεσμευόμενο γίνεται πιο παραγωγικό.

2.2. Προσπέλαση - Κίνηση

Ουσιαστικός παράγοντας στην προσπέλαση και την χρήση του δομημένου περιβάλλοντος από εμποδιζόμενα άτομα - και κατ' επέκταση από όλους - είναι η ασφάλεια που παρέχεται τόσο κατ' αρχήν από το σχεδιασμό αλλά και με την επιλογή των κατάλληλων υλικών και τρόπων κατασκευής.

Πιο συγκεκριμένα:

- Η κλίση σε σχέση με το μήκος όδευσης στις διαμορφωμένες οδεύσεις κυκλοφορίας, αποτελούν βασική προϋπόθεση για την αυτόνομη διακίνηση των Ατόμων με Αναπηρία και των εμποδιζόμενων ατόμων γενικότερα.
- Η ολισθηρότητα του δαπέδου, δηλαδή η υφή του υλικού και το ανάγλυφο της επιφάνειάς του, είναι μια άλλη παράμετρος που πρέπει να εξετάζεται σοβαρά.
- Απαραίτητος είναι επίσης ο σωστός σχεδιασμός των δαπέδων με αποφυγή των σημείων εκτροπής του αναπηρικού αμαξίδιου, αλλά και των άλλων βοηθημάτων (πατερίτσες κλπ), ή της πρόσκρουσής τους σε εμπόδια.
- Η αποφυγή αρμών διαμόρφωσης δαπέδου σε τέτοιο μέγεθος που να δημιουργεί κραδασμούς στην κίνηση των αμαξιδίων ή ανατροπές κατά το βάδισμα των εμποδιζόμενων ατόμων.

3. ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ

3.1 Ποία είναι τα άτομα με αναπηρίες

ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ είναι τα άτομα που έχουν μόνιμες ή προσωρινές βλάβες, ανικανότητες, αδυναμίες, αναπηρίες ή συνδυασμό των παραπάνω, που προέρχονται από φυσική, ψυχική ή νοητική ανεπάρκεια.

Άτομα με μόνιμη ανικανότητα είναι οι κινητικά ανάπτηροι, οι τυφλοί, οι κωφοί, όσοι έχουν δυσκολία στην αντίληψη, την επικοινωνία και την προσαρμογή και οι ασθενείς από αρτηριοσκλήρυνση, επιληψία, ανεπάρκεια νεφρού, ρευματικές παθήσεις, καρδιοπάθειες, κλπ. Άτομα με παροδική ανικανότητα μπορεί να είναι τραυματίες, παροδικά ασθενείς κλπ.

3.2 Προβλήματα και δυσκολίες των ατόμων με αναπηρίες

Η αυτόνομη διακίνηση και διαβίωση των ατόμων με αναπηρίες εμποδίζεται από την δυσκολία που έχουν στην κίνηση, στην προσέγγιση, στην αντίληψη, στην επικοινωνία και την προσαρμογή, στην ακοή και στην όραση.

Προσπαθούν να ξεπεράσουν την φυσική τους ανεπάρκεια με βοηθητικά μέσα, όπως μπαστούνια, περπατίστρες, αναπηρικά αμαξίδια κλπ. και το επιτυγχάνουν όταν δεν εμποδίζονται από σκαλοπάτια ή δάπεδα με απότομες κλίσεις, από στενούς χώρους κλπ. Διευκολύνονται με την πρόβλεψη δαπέδων απαλών κλίσεων και χωρίς σκαλοπάτια, κατάλληλης ευκολονόητης σήμανσης, άνετων και ακίνδυνων χώρων.

3.2.1 Άτομα με δυσκολία στην κίνηση

Δυσκολία στην κίνηση έχουν τα άτομα με αδύνατα ή παράλυτα μέλη, με δυσκαμψία ή σχετική έλλειψη μέλους ή μελών του σώματος, οι ηλικιωμένοι, τα άτομα με καρδιοαναπνευστικά προβλήματα, οι προσωρινά τραυματισμένοι κλπ.

Τα άτομα αυτά έχουν αργότερους ρυθμούς στην κίνηση και για να μετακινηθούν, χρησιμοποιούν βοηθητικά μέσα (αναπηρικό αμαξίδιο, περπατίστρες, πατερίτσες, μπαστούνια κλπ). Έτσι μετακινούνται άνετα σε χώρους που έχουν ελάχιστες διαστάσεις, αντιολισθηρά δάπεδα με κλίση ίση ή μικρότερη του 5% χωρίς σκαλοπάτια και παγίδες.

3.2.2 Άτομα με δυσκολία στην όραση

Αυτά τα άτομα βλέπουν λίγο ή καθόλου. Για την αυτόνομη μετακίνησή τους κάνουν χρήση μπαστουνιού ή ειδικά εκπαιδευμένων σκύλων.

Διακινούνται άνετα σε χώρους που έχουν ικανοποιητικές διαστάσεις και επειδή αναγνωρίζουν τον χώρο με τα άκρα και την ακοή διευκολύνονται από κατευθυντήριους οδηγούς στο δάπεδο διαφορετικής υφής και έντονης χρωματικής αντίθεσης από τα υπόλοιπα στοιχεία, δάπεδα μη ηχοαπορροφητικά για να αναγνωρίζουν τους άλλους από τον βηματισμό τους.

Ο θόρυβος είναι η ομίχλη για τους τυφλούς. Επειδή τα άτομα αυτά δεν βλέπουν, οι χώροι στους οποίους κινούνται θα πρέπει να είναι ελεύθεροι εμποδίων και να μην

κρύβουν παγίδες, όπως προεξέχοντα στοιχεία σε ύψος μικρότερο των 2.20μ χωρίς προβολική επισήμανση στο δάπεδο π.χ. κάδοι απορριμμάτων σε κολώνες, χαμηλά οδικά σήματα, κλπ.

4. ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

- Να ελαχιστοποιηθούν οι αρχιτεκτονικοί φραγμοί και οτιδήποτε εμποδίζει την αυτόνομη διακίνηση και διαβίωση των Ατόμων με Αναπηρία και γενικότερα των εμποδιζόμενων ατόμων μέσα στα κτίρια ή στους υπαίθριους χώρους (όπως σκαλοπάτια, απότομες κλίσεις, χώροι πολύ μικρών διαστάσεων κλπ).
- Να εξασφαλιστεί φιλικό, προσεγγίσιμο και ασφαλές για όλες τις κατηγορίες των χρηστών δομημένο περιβάλλον με τη χρήση, μεταξύ άλλων, ομαλών κλίσεων και ελαχιστοποίηση των σκαλοπατιών, δαπέδων με αντιολισθητικά υλικά, άνετων και χωρίς κινδύνους χώρων κλπ – διευκολύνοντας έτσι την αυτόνομη διακίνηση και διαβίωση όλων των χρηστών.

5. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ / ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΛΗΦΘΕΙ ΥΠΟΨΗ

- Ο Νέος Οικοδομικός Κανονισμός.
- Ο Κτιριοδομικός κανονισμός.
- Το ΠΔ16/96 Οι Οδηγίες Σχεδιασμού του Γραφείου Μελετών για ΑμΕΑ του ΥΠΕΧΩΔΕ.

6. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΛΥΣΗΣ

Σκοπός της μελέτης προσβασιμότητας ΑμΕΑ, είναι η δημιουργία ενός δομημένου φιλικού περιβάλλοντος, προσεγγίσιμου και ασφαλές για όλες τις κατηγορίες των χρηστών με την χρήση π.χ. δαπέδων με ομαλές κλίσεις και χωρίς σκαλοπάτια, κατάλληλης σήμανσης, άνετων και χωρίς κινδύνους χώρων κλπ, διευκολύνοντας έτσι την αυτόνομη διακίνηση και διαβίωση όλων των χρηστών.

Αναφορικά με την μελέτη της πλατείας “Φυτειάς”, η προσβασιμότητα στον χώρο της πλατείας, των ατόμων με δυσκολία κίνησης και όρασης, επιτυγχάνεται μέσω ειδικών κεκλιμένων επιπέδων (ραμπών) από δύο σημεία, ένα σημείο στα νοτιοδυτικά και μια πρόσβαση από τα βόρεια, στο ύψος των οδών Μεγ. Αλεξάνδρου και Π. Ζουμπούλη.

Οι παραπάνω ράμπες διαστάσεων 2,00x 1,60 m κατά μ.ο, δημιουργούνται εξ' ολοκλήρου με πλάκες σκυροδέματος κίτρινης απόχρωσης διαστάσεων 40x40 cm, πτεριμετρικά με πλάκες με έντονες ανάγλυφες φολίδες “ένδειξης κινδύνου” και στο

μέσον του πλαισίου με πλάκες “ένδειξης πορείας”, με ευθείς αυλακώσεις σε τέτοια διάταξη, κάθετα προς την πορεία του μπαστουνιού των τυφλών ατόμων.

Για τα άτομα με δυσκολία όρασης και τους τυφλούς, δημιουργούμε – μέσω των προαναφερθέντων ραμπών – μια κυκλική διαδρομή πορείας γύρω από την πλατεία, με δυνατότητα φυσικά εισόδου για τα άτομα αυτά, προς το εσωτερικό της.

Γεγονός είναι ότι δεν υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης από όλα τα σημεία της πλατείας, καθότι τα υπάρχοντα πεζοδρόμια πέριξ της πλατείας και ιδιαίτερα αυτά που βρίσκονται δυτικά και βορειοδυτικά αυτής, είναι πολύ μικρά σε πλάτος και δεν περιλαμβάνονται στα σχέδια της συγκεκριμένης πρότασης.

Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε κατά την μελέτη για την χάραξη της ζώνης όδευσης τυφλών, ώστε αυτή να είναι κατασκευασμένη σε αποστάσεις τουλάχιστον 50cm από τα όρια τυχόν εμποδίων που συναντώνται στην διαδρομή (π.χ. αστικός εξοπλισμός, δέντρα, κλπ) ή από την εκάστοτε ρυμοτομική γραμμή εντός της ελεύθερης ζώνης όδευσης, με πλάτος 40 cm, ενώ παντού μέσα στο περίγραμμα της ανάπλασης εφαρμόζεται το απαραίτητο ελάχιστο όριο της ελεύθερης ζώνης όδευσης πεζών πλάτους 1,50 m που θα χρησιμοποιείται για την συνεχή, ασφαλή και ανεμπόδιστη κυκλοφορία κάθε κατηγορίας χρηστών. Μια διάσταση που απαιτείται κατ' ελάχιστον για την άνετη διασταύρωση πεζού με χρήστη ή οδηγό αμαξιδίου οιασδήποτε μορφής (π.χ. αναπτηρικό, παιδικό, αμαξίδιο αγοράς κλπ).

Έτσι λοιπόν, ο προτεινόμενος από την μελέτη οδηγός όδευσης τυφλών, που θα βρίσκεται εντός της λωρίδας της ελεύθερης ζώνης όδευσης πεζών, θα είναι από υλικό διαφορετικής υφής και χρώματος από το δάπεδό της πλατείας (π.χ. κυβόλιθοι σκυροδέματος 10x10x6 cm σε αποχρώσεις του γκρι και καφέ – τέρα) και θα αποβλέπει στην καθοδήγηση και ασφαλή διακίνηση των ατόμων με προβλήματα στην όραση. Θα κατασκευαστεί δε σε απόσταση 0.50 m κατ' ελάχιστον από την ρυμοτομική γραμμή, εντός της ελεύθερης ζώνης όδευσης, με πλάτος 0.40 m.

Τα υλικά κατασκευής του δαπέδου της πλατείας εξασφαλίζουν αντιολισθηρότητα, ομοιογένεια, σταθερότητα, αντοχή στην χρήση και τις καιρικές συνθήκες, μικρή αντανακλαστικότητα και ευκολία στον καθαρισμό και την συντήρηση τόσο σε συνήθεις συνθήκες χρήσης όσο και σε εξαιρετικές καιρικές συνθήκες (π.χ. βροχή, χιόνι, παγετός κλπ).

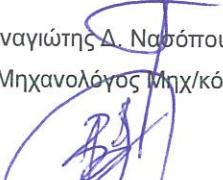
Τέλος, έχει ληφθεί ιδιαίτερη μέριμνα και για τη σήμανση των ατόμων με ειδικές ανάγκες, που θα προσφέρει ενδείξεις που θα αφορούν στην ασφάλεια και στην πληροφόρηση όλων των ατόμων που κινούνται στο πεζοδρόμιο και εν γένει στον χώρο της πλατείας.

Η σήμανση συνοψίζεται κυρίως με πινακίδες που, εφόσον θα είναι αναρτημένες επί στύλου ή πάνω σε ειδικές βάσεις, θα πρέπει να τοποθετούνται πάντα εκτός ελεύθερου πλάτους και ύψους της ζώνης όδευσης.

Καλαμάτα 10/02/2022

Ο συντάξας

Παναγιώτης Δ. Νασόπουλος
Μηχανολόγος Μηχ/κός

Βασίλης Κούτραφούρης
Πολιτικός Μηχανικός

Καλαμάτα 10/02/2022

Ο προϊστάμενος του
Τμήματος Μελετών

Παναγιώτης Δ. Νασόπουλος
Αρχιτέκτων Μηχ/κος

Καλαμάτα 10/02/2022

Η αναπλ. Δ/ντρια

Δ.Τ.Υ.

Χριστίνα Λυκουργία
Τοπογράφος Μηχ/κος

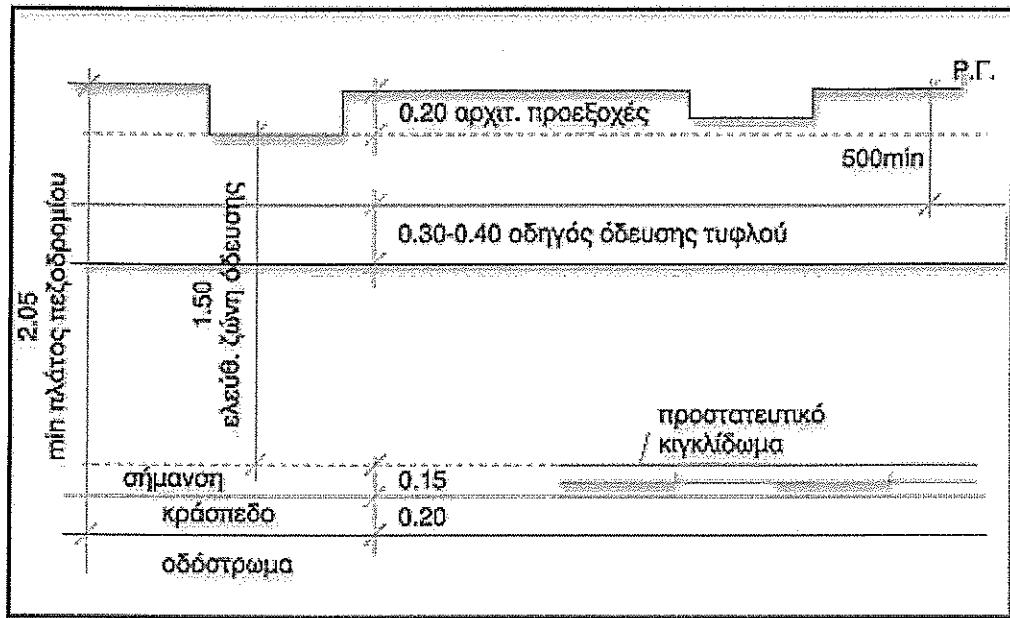
7. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1
Κάλυψη υψομετρικών διαφορών κατά μήκος του πεζοδρομίου

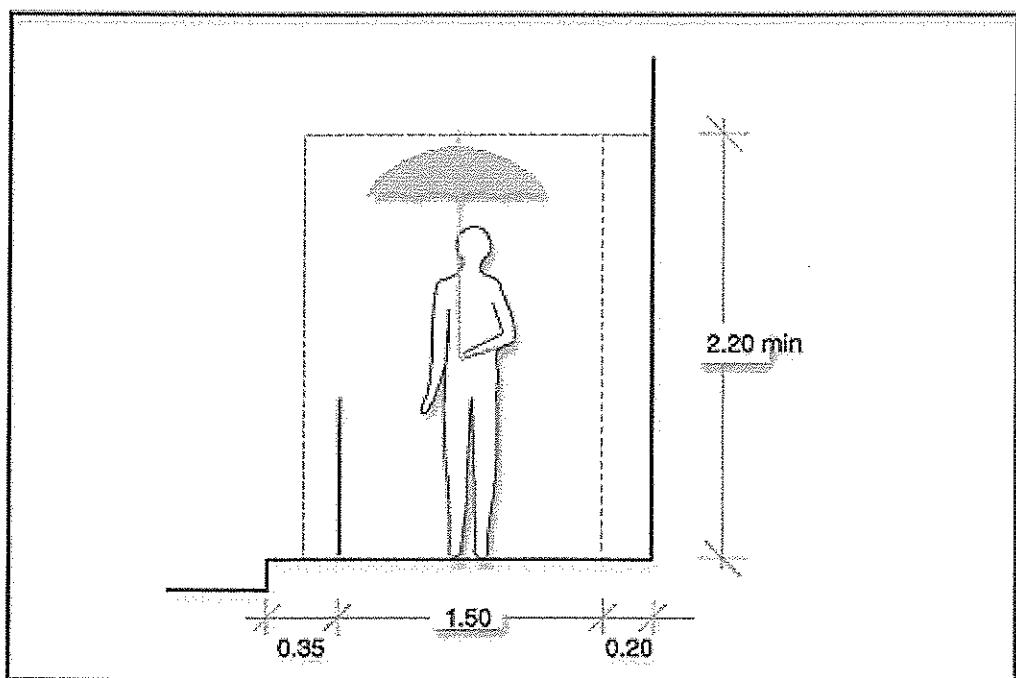
A/A	ΥΨΟΜΕΤΡ. ΔΙΑΦΟΡΑ (μ)	ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΛΥΨΗΣ	Μακ ΚΛΙΣΗ	ΑΝΕΚΤΟ ΜΗΚΟΣ (μ)
1.	0.00-0.02	φαλτσογωνιά	1:1 ή 100%	0.02
2.	0.02-0.04	φαλτσογωνιά	1:2 ή 50%	0.04
3.	0.04-0.10	ράμπα	1:10 ή 10%	1.00
4.	0.10-0.25	ράμπα	1:12 ή 8%	3.00
5.	0.25-0.50	ράμπα	1:16 ή 6%	8.00
6.	0.50-1.00	ράμπα ή βαθμίδες ή μηχανικό μέσο	1:20 ή 5%	10.00 άνω των 10μ παρεμβάλλεται επίπεδο τμήμα μήκους 1.50μ
7.	1.00μ & άνω	ράμπα ή βαθμίδες ή μηχανικό μέσο	1:20 ή 5%	10.00 άνω των 10μ παρεμβάλλεται επίπεδο τμήμα μήκους 1.50μ

ΠΙΝΑΚΑΣ 2
Μήκη ράμπας εγκαρσίως του πεζοδρομίου

ΥΨΟΣ ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟΥ (μ)	ΚΛΙΣΗ ΡΑΜΠΑΣ		ΑΠΑΙΤΟΥΜ.ΜΗΚΟΣ ΡΑΜΠΑΣ	
	Επιθυμ. περίπτ. α (%)	Ανεκτή περίπτ. β (%)	περίπτ. α (μ)	περίπτ. β (μ)
0.000-0.07	5 (1:20)	8 (1:12)	1.40	0.84
0.071-0.10	5 (1:20)	8 (1:12)	2.00	1.20
0.101-0.12	5 (1:20)	6.2(1:16)	2.40	1.42
0.121-0.15	5 (1:20)	6.2(1:16)	3.00	2.20
0.151-άνω	5 (1:20)	8 (1:12)	-	-

Πλάτος πεζοδρομίου

Ελεύθερο ύψος όδευσης

